

Framhald frá síðu 3

dalur). Varð henda útstykkan framd fyrri at fáa ungfolki í Havn bilig grundoki? Hvar fekk hesi grundoki, og hvussu bilig vóru tey?

Tað næsta, sum nú hoyrist, er, at jārðarráðið selir grundoki á Ternuryggi fyrri 100 kr. kvadm. Er hetta gjørt fyrri at veita ungfolki í Havn bilig grundoki?

Jú, tað man vera øllum greitt, at húsaneyðin í Havn í dag er líka so stór, sum vatnneyðin var í Havnini í síni tíð, áðrenn vatnbrunnurin í Havnardali bleiv gjørdur.

Har vóru tað ikki traðareigarar í Havn, sum útnyttaðu vatnneyðina hjá Havnarborgarum. Men tað visti seg kortini, at her var kjansur hjá onkrum, nevniliga greinskrivarum, Dánjal Paula Danielsen, at vinna sær stóran pening fyrri eitt flotkeldu-øki, ið selt varð til Havnar kommunu soleiðis, at vatnbrunnurin kundi verða bygdur. Hetta kostaði borgarum í Havn meiri enn 200.000 kr. Eg skal viðmerkja, at henda jørð var landsins ogn, og við tað, at fjórðingurin av Føroya folki hvønn dag drekkur vatn úr hesum sama brunni, var einki at takka fyrri, um Tórshavnar kommunu fekk hetta lendið ókeypis. Tí, sum kunnugt er kommunan ofta tvungin til at ognartaka lendi fyrri egnu rokning til almenna bygging. Sum dømi kann nevast grundokið til landssjúkahlúsin o.a. Eg vil endas hesa grein við at siga, at ungfolki í Føroyum hava ikki fingið og fáa ikki tak yvir høvðið av bóndans ávum. Hetta megu øll ungfolki bæði á bygd og í bý gera sær greitt.

Tórshavn, 25. september 1974

Jákup F. Nielsen

Hví svara soleiðis aftur?

Í frásøgn blaðsins seinasta leygardag um støðuna hjá sápuvirkinum Kemilux í Havn hevði Borge Persson, býráðslimur og limur í teknisku nevnd býráðsins eitt úttalisi. Til hetta úttalisi hevur Schønning Eysturoy, sum stendur fyrri Kemilux, hesa viðmerking:

★★★

Schønning Eysturoy

Vit eru ikki væl nøgdir

Svar til samrøðu við M. Kúrberg í SOSIALINUM nr. 46, 11. september 1974.

Tað er ongantíð komið greitt fram, hóast politikkarar úr samgonguflokkunum og andstøðuni hava tosað um hetta mál, ja, enntá í landsstýrinum eru teir kunnugir við málið, og hava persónliga játtað, at góð grund er undir atfinningunum okkara. Hví eru tvinnar útrokningar fyrri pristalsamsýning? Ein fyrri tænastrum og starvsmenn, og ein fyrri verkamenn og handverkarar. Verkamenn starvast uttan fyrri landsstýrisins ávirkan og eru ikki lentir av skattaborgarans peningum. Tá verkamenn gera sáttmála, hava vit verið bundnir til lögtingsløg frá 16/3 1961 um, at hvørt pristalsstíg gevur 1,15 oyru.

Einum brævi til Føroya lögting í januar bóðu vit lögtingið broyta prisviðbótina frá 1,15 oyrum til 1,5 oyru. 12. juni 1974 skrivaðu H.A., H.A.K., K.A.F., K.A.K.F., F.A., H. Handverkarafelag, Føroya Handverkarafelag til landsstýrið at vit kravdu lógfest, at pristalshækkingar vera tær somu, sum fyrri allar landsins borgarar, tí vøksturin í livikostnaðinum rakar allar eins hart.

9. august 1974 skrivaði H.A.

Kemilux hevur fingið skriftligt svar um grundstykki á byggioki 3. Harafrat hevur Kemilux fleiri munnlig garantiir frá býráðnum um hetta sama.

Hví loyvir Borge Persson so at svara soleiðis í SOSIALINUM, sum hann ger?

aftur til landsstýrið og lögtingið, og visti á, at stórum munur var millum okkara krav um 1,5 oyru pr. pristalsstíg og tænastrum og starvsmannadýrtíðarviðgerðina, sum ljóðar:

»Tær í grein 32 ásettu grundlønir við møguligum aldursviðbótum verða at javna upp ella niður við 1,5 pst fyrri hvørji 6 stíg, pristalið fer upp um 400 ella niður um 405. Dýrtíðarviðgerðin fer fram hvønn 1. april og fyrsta oktober, eftir tí pristali, ið lýst er at galda fyrri ávikavist januar og juli ársfjórðingar frammanundan. Serlønir verða dýrtíðarviðgerðar á sama hátt.»

Vit vilja her eina ferð enn taka fram, at við tað at tænastrum og starvsmenn verða pristalsviðgjørðir á óman fyrri nevnda hátt, hevur landsstýrið givið teimum ein møguleika til **kunstiga, órimiliga** lønarhækking samanborið við verkamenn og handverkarar, og tað má ásannast, at tá tjóðveldisflokkurin setti uppskot um 1,9 oyru pr. pristalsstíg, tá samsvaraðu hesi oyru pr. pristalsstíg einari lønarhækking samsvarandi tænastrum og starvsmönnum.

Tá menn nú fóru at rokna, tá var reint galið, tí hetta hevði givið o. um. kr. 5 meir pr. tíma, hetta hevði samfelagið ikki ráð til, samfelagið kundi ikki bera hesar útreiðslur.

Jú, soleiðis fór leikur fram, okkum verkamönnum varð kastað 1,3 oyru pr. pristalsstíg, meðan tænastrum og starvsmenn fáa eina lønarhækking, sum svarar til 1,9 oyru pr. pristalsstíg hjá okkum verkamönnum.

Nei, vit eru ikki væl nøgdir — tó vilja vit viðganga, at vit nú eru nøgdir við, at lógin varð broytt soleiðis, at nú stendur: í minsta lagi 1,3 oyru pr. pristalsstíg, tí henda lógarbroying gevur okkum samráðingarrætt um henda spurning.

Tórshavn, 25/9—74

Peter M. Gavin
Borge Christiansen
Andreas H. Debes
Vilhjálmur Patursson

uttanrikispolitisk viðmerking

Hungursneyðin versnar

Frá tíðindamonnum í Æthiopia frættist, at hungursneyðin í landspartinum Wollo stendur við og versnar.

Um ikki hjálpin kemur heilt skjótt, so fara 3 mill. av menniskjum at svelta í hel í komandi ári, verður sagt. Nógv bendir á, at ikki er ov nógv avgjört. Hesin landspartur er vorðin raktur av trimum náttúruvanlukkum á rað.

Fyrst kom skerpingurin, sum drap fleiri túsund, so kom áarferi, ið vardi í vikuvís og skolaði moldina burtur í stórum partum av Wollo. Og at enda komu hópar av grashoppum og ótu tað neyðars gróðina, sum eftir var.

Tað er ógjørligt at siga heilt vist, hvussu illa stendur til, tí vegir og telefonir eru jú ikki har, men flúgvarar, sum hava flogið yvir økinum halda, at illa stendur til.

Ein partur av fólkinum í Wollo er nomadar og teir hava í neyðini etið ein part av kriotúrnum sínum. Aðra staðir missa teir kriotúrini, tí moldin máast burtur av vindi og regni. Hetta kemst av, at kriotúrini undir skerpinginum hava gnaðar vøksturin heilt niður í røturnar, og so er einki at halda moldini.

Hjálpin til hetta økið má fella í tveir partar: Fyrri tað fyrsta mugu tey fáa mat, so minkað verður um verstu neyðina. Fyrri tað næsta mugu tiltøk setast í verk, sum hjálpa í longdini, t. d. mugu byrgingar verða bygdar osfr.

Sum nú er, liva fólk einans av hjálp uttanfrá, men verður henda hjálp ikki mundið økt í næstum, so fara uppaftr fleiri at doyggja í hungri.

Arabarar rísnir

Ávaringarnar frá Ford forseta og Henry Kissinger, uttanríkisráðharra til tey oljuframleiðandi londini herfyri, verður ikki væl upptikin millum arabiskar leiðarar.

Oljumálaráðharrin í Kuwait hóttir við at sláa harðari til næstu ferð og hækka pris-

irnar enn meira, um stórveldini ikki skikka sær væl, men halda á við hóttaum.

Tað er av stórum áhuga, hvønn týðning ávaringarnar til Arabaralondini fara at hava fyrri ferðina hjá Kissinger til Miðeystur, sum stendur fyrri í næstum. Arabisku uttanríkisráðharrarnir, ið eru staddir á aðalfundi í ST hava hildið fund um alt hetta fyrri stuttum.

Ford og Kissinger talaðu um trýst og um lumping og líking í samband við seinastu prishækkingarnar og Ford vildi einta vera við, at hetta trýst kundi føra við sær fyrst ein heimsumfatandi búskaparligan ruðuleika og har næst ein trýðja heimsbardaga.

Nú vilja menn vera við, at Kissinger hevur roynt at sissa arabararnar eftir roðuna, men hvør meiningin annars er við hóttaum teirra Kissingers og Fords er ilt at siga. Helst er tað hetta, at teir hava mist vónina um at fáa vinirnar í Saudi Arabia at seta prisin á olju niður.

Annars er ætlanin hjá amerikanarunum at fáa sett á stovn eitt felag av oljunýtandi londum, ið skal umbóða øll oljunýtandi lond móttvegis teim oljuframleiðandi londunum. Hetta líkar sum vera man oljulondunum illa. Hesi hava hótta við bæði einum og øðrum, um støðan kemur har til, at tey skulu samráðast við ein stovn í staðin fyrri við felag og lond einsæris.

Tað, sum er avgerandi fyrri, um hesin nýtslufelagsskapur verður til nakað, er spurningurin, hvørt Vestureuropa og Japan fara at styðja tiltakið.

Arabar óttast fyrri hernaðaratgerðum móti oljuekkjunum fyrr ella seinni og oljumálaráðharrin í Saudi Arabia, Yamani, sigur, at eitt álöp á oljulondini er tað sama sum undirgongd fyrri tann civiliseraða heimin. Hann leggur afturat, at ein forseti, ið gevur boð um eina tilika atsókn, er ikki rætt-siktaður. Hann legði afturat, at hann als ikki meinti við Ford, ið sigst ikki at hava so nógv til.

Avreiðið til HEIMAVIRKIÐ

Úr finum tógv úr vælnappaðari føroyskari ull, onki upplitað ella uppiblandað, keypa vit:

- Opnar og heilar barnatroyggi í øllum støddum.
- Opnar kvinnutroyggi í øllum støddum
- Opnar og heilar manstroyggi í øllum støddum.
- Bundnaturrklæðir dupult og einkult, myrkamórreyð, hvít og grá.

Eisini keypa vit barnahúgvur og hjálmar, vøttir og fingravøttir, stívlahosur við longum leggi, skóleistar, føroyskar húgvur, slíðrabond, hosubond, kýsar til kvinnubúna, turrklæði, fyrrklæði, stimatroyggi, stykkir til teinakjúrt, smálutir úr træ og m. a.

Allar vørur mugu vera væl úr hondum lagdar. Vegleiðing fæst við at venda sær til Heimavirkid.

FØROYSKT HEIMAVIRKI

Gevið tykkum sjálvum meðávirkkan á samfelagið gjøgnum javnaðarflokkinn